

RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO UAB

MONRESTA

ĮMONĖS KODAS 121084675, PVM KODAS LT210876716
REJ. NR. AB. 91-2455,
RUKAINIŲ G. 110-2, LT 11329 VILNIUS

UŽSAKOVAS:	Anykščių r. savivaldybė, įst. k. 188774637 J. Biliūno g. 23, LT-29111 Anykščiai
KOMPLEKSAS:	Maleišių III etnoarchitektūrinė sodyba (u.k. KVR 1327) Maleišių k. 5, Svėdasų sen., Anykščių r. sav. Sklypo un. Nr. NTR 4400-5362-5313 Kad. Nr. 3442/0002:74 Maleišių k. v.
OBJEKTAS:	Maleišių III etnoarchitektūrinės sodybos namas su svirnu (u.k. KVR 37523) Gyvenamas namas - klėtis Un. Nr. NTR 4400-4511-2054, paž. plane 1A1m
PROJEKTO PAVADINIMAS:	Maleišių III etnoarchitektūrinės sodybos namo-svirno Maleišių k. 5, Svėdasų sen., Anykščių r. sav., kapitalinio remonto projektas
STATINIO KATEGORIJA:	Ypatingasis
STADIJA:	Techninis darbo projektas
DALIS:	Konstrukcijos
BYLA:	MONRESTA.21-08-TDP-SK
DIREKTORĖ	 Nijolė Ščiogolevienė
PROJEKTO VADOVĖ	 Nijolė Ščiogolevienė A073, 2018-02-28, NKPAS at. Nr.0906, 2021-05-31 tel. 2 618 411, mob. 8 687 90359
PDV KONSTR.	 Renaldas Diškevičius At.Nr.19978, 2018-07-10 NKPAS at. Nr.0643, 2020-09-29

Vilnius,
2021 m. gruodis

BYLOS MONRESTA.21-08-TDP-SK SUDĖTIS

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Lapų nuo-iki
1.	Titulinis lapas	1
2.	Bylos sudėties žiniaraštis	2
3.	Projekto sudėties žiniaraštis	3
4.	Esamos būklės aprašas	4-10
5.	Aiškinamasis raštas	11
6.	Brėžiniai	12-16
7.	Darbų sąnaudų žiniaraštis	17-18
8.	Stogo dangos specialioji technologija	19-29

Maleišių III etnoarchitektūrinės sodybos namo-svirno Maleišių k. 5, Svėdasų sen.,
Anykščių r. sav., kapitalinio remonto projekto MONRESTA.21-08-TDP
SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Dokumentacijos pavadinimas	Byla
1.	Bendroji dalis, sklypo planas	Monresta.21-08-TDP-BD,SP
2.	Architektūrinė dalis	Monresta.21-08-TDP-SA
3.	Konstrukcijų dalis	Monresta.21-08-TDP-SK
4.	Tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektas	Monresta.21-08-TDP-TvDP
5.	Šildymas	Monresta.21-08-TDP-Š
6.	Elektrotechninė dalis, žaibosauga	Monresta.21-08-TDP-E
7.	Gaisrinė signalizacija	Monresta.21-08-TDP-GSS
8.	Apsauginė signalizacija	Monresta.21-08-TDP-AS
9.	Kainos skaičiavimo dalis	Monresta.21-08-TDP-KS

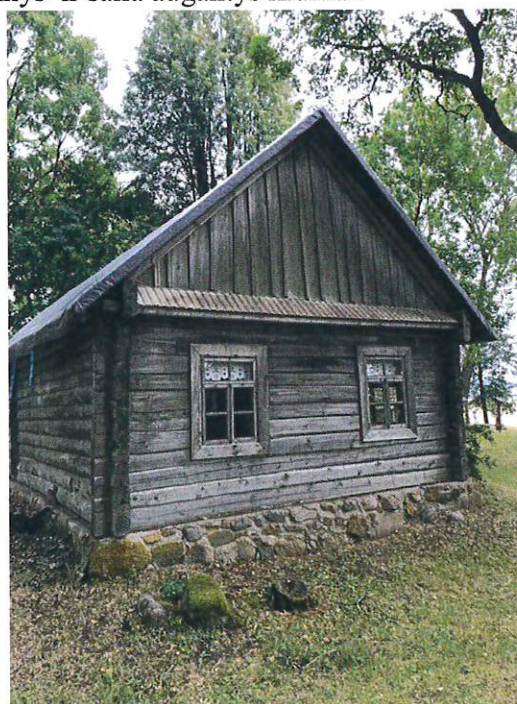
Maleišių III etnoarchitektūrinės sodybos namo - svirno Maleišių k. 5
Svėdasų sen., Anykščių r. sav. , esamos būklės

APRAŠAS

Medinio rąstinio namo - svirno būklė įvertinta vizualiai. Statinys yra dviejų dalių: vieno aukšto pagrindinė gyvenamoji ir mažesnio tūrio svirno dalis.

Pamatai. Pagrindinio statinio (buv. gyvenamojo namo) pamatai - juostiniai akmens riedulių mūro. Pamatai buvo remontuoti: tarp pamato ir apatinio rąsto įrengta horizontali hidroizoliacija. Statinio sklypas su nuolydžiu į gatvę. Gatvės fasado akmens riedulių mūro pamatai aukštesni, matomi įtrūkimai bei mūrinio defektai. Pamatus gadina nupjauto medžio šaknys ir šalia augantys krūmai.

Žemesnio priestato – svirno rąstinės sienos be pamatų, sumontuotos ant skersinių rąstų, kurie iš lauko pusės vietomis supuvę. Viduje ant šių rąstų įrengtos medinių lentų grindys (jų stovis blogas). Priesvirnio paklotas iš 36 mm storio lentų supuvęs. Trūksta dviejų medinių stulpelių, atremiančių išsikišusį stogą. Matyti tik stulpelių lizdai apatiniame rąste ir mūrlote.

Sienos. Statinio sienos - rąstinės. Dalis rąstų ankstesnio kapitalinio remonto metu pakeisti naujais. Apatinę rąstų eilę skersine kryptimi jungia sąvarža.

Svirno dalyje apatinis rąstas vietomis papuvęs, medienai kenkia kontaktas su drėgnu gruntu.

Namo gyvenamojoje dalyje nėra grindų.

Perdanga virš visų patalpų – medinių lentų paklotas ant medinių tašų 15 x 17(h) cm, išdėstytų kas 1,5 m. Perdangos lentų paklotas supuvęs nuo kritulių poveikio, buvus kiauram stogui.

Vienas tašas atramoje ir sienojaus dalis papuvę.

Stogas. Esama stogo konstrukcija – medinių gegnių 7x12 (h) cm, išdėstytų kas 1,35 m. Stogo danga - betoninės čerpės, įrengtos buvusio remonto metu. Ankstesnė stogo danga medinės lentelės. Kraigo dalyje dalis čerpių suskilo, dalis jų nubyrėjusi. Stogas aptrauktas polietileno plėvele, siekiant apsaugoti namo k-jas nuo kritulių.

Išvados:

Pastato pamatų, sienų (ypač svirno), stogo, iš dalies perdangos tašų, pakloto, svirno grindų konstrukcijos būklė bloga.

Būtinas dalies statinio konstrukcijų elementų remontas, naujos perdangos ir stogo dangos įrengimas.

Būtinas svirno apatinio vainiko rąstų keitimas, hidroizoliacijos įrengimas

Siekiant nors minimaliai pagerinti namo energetinį efektyvumą gyvenamoje dalyje būtina įrengti medinių lentų grindis, atnaujinti grindų k-ją svirno dalyje.

Perdangos vieno tašo atramoje būtina šalinti puvinį, medieną protezuoti visose papuvusiose vietose, antiseptikuoti. Perdangos lentų paklotą būtina keisti visam namui ir svirnui.

Konstruktoriai: Renaldas Diškevičius at. Nr.19978, NKPAS at. Nr. 0643

Vytautas Ščerbavičius

Aiškinamasis raštas

Konstrukcijos

Maleišių III etnoarchitektūrinės sodybos namo-svirno Maleišių k. 5, Svėdasų sen., Anykščių r. sav. kapitalinio remonto projekto konstrukcijų dalyje pateikti pagal statinio būklės aprašą numatomi tvarkomųjų statybos darbų sprendiniai.

Pamatai. Namų pamatai tvirtinami ir alsuojanti nuogrinda įrengiama pagal Tvarkybos dalyje pateiktą sprendinį.

Svirno dalies sienos be pamatų. Kadangi reikės keisti svirno apatinio vainiko ir kitus sutręšusius rąstus, svirnas bus išrenkamas, sunumeravus sienojus pagal Tvarkybos dalį. Svirnui numatomi poliniai pamatai su neaukštu g/b rostverku, paskandinamu grunte. Aplink svirną įrengiama sekli alsuojanti nuogrinda. Ant rostverko bus permetami tašyti balkiai, kurių priekiniai galai tradiciškai bus paremti lauko rieduliais pagal Tvarkybos projektą. Svarbu pašalinti medinių konstrukcijų kontaktą su dirvožemiu.

Padas krosniai. Pagal architektūrinėje dalyje pateiktą užduotį numatomas betoninis armuotas padas būsimos krosnies vietoje. Pado detalizacija pateikta brėž. SK-Br.04.

Sienos. Sienojų remonto darbai pateikti tvarkybos dalyje.

Stogas. Esama susidėvėjusi stogo danga – betoninės čerpės šalinamos. Įrengiami nauji grebėstai ant difūzinės plėvelės, nendrių 25 cm storio stogo danga pagal detalę brėž. SK- Br.05. Kraigas numatytas užsandarinti perlenkta ruberodo juosta, iš viršaus suklojant maumedžio lentas. Stogo galai iš abiejų pusių užbaigiami maumedžio medienos vėjalentėmis.

Perdanga. Įrengiama pagal tvarkybos dalyje pateiktus sprendinius.

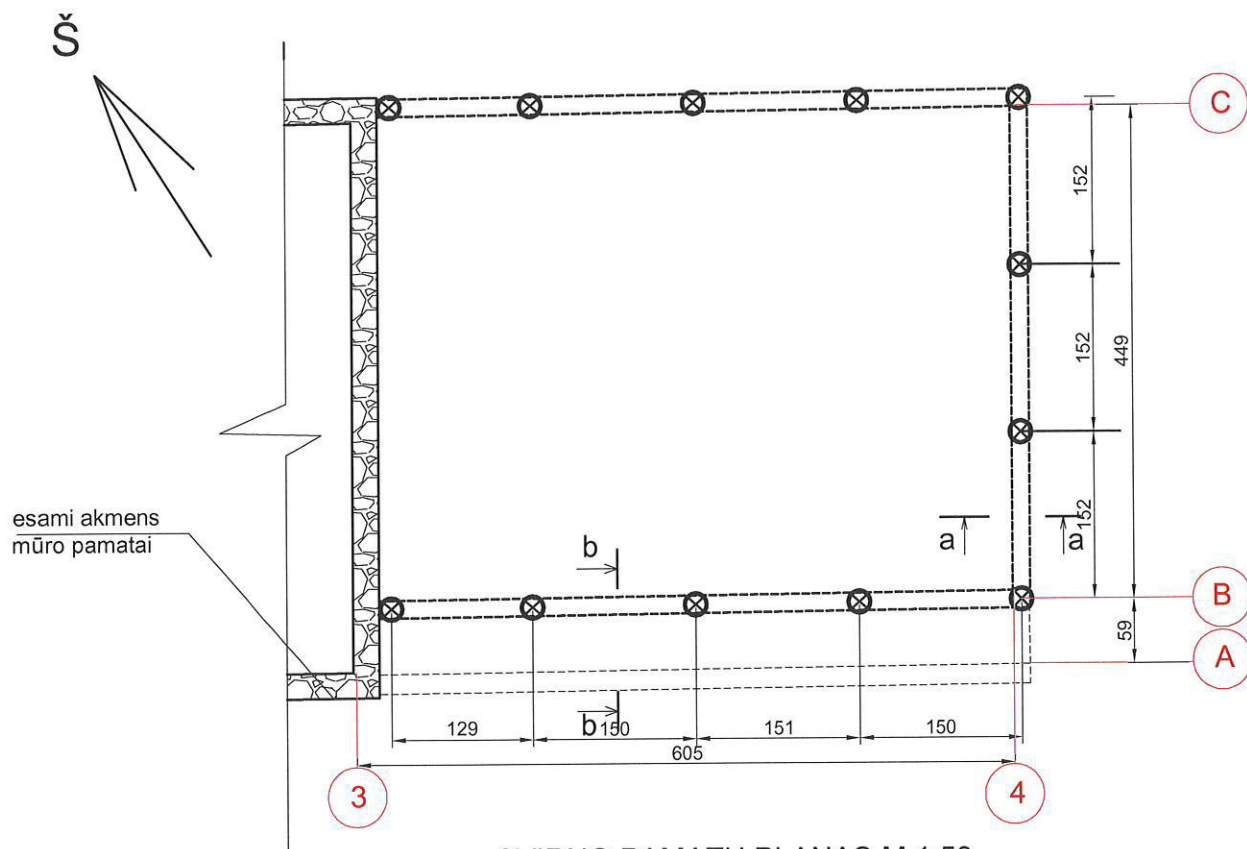
Grindys. Medinės svirno grindys įrengiamos pagal tvarkybos dalyje pateiktus sprendinius. Namų patalpose įrengiamos betoninės grindys. Grindų konstrukcija numatyta su šilumą izoliuojančiu sluoksniu, kadangi patalpos bus epizodiškai šildomos. Žiūr. Architektūrinę dalį.

Statinio konstrukcijų šiluminės – techninės charakteristikos po kapitalinio remonto numatomos: namų sienų - $0,831 \text{ W/(m}^2\text{*K)}$, svirno sienų - $0,971 \text{ W/(m}^2\text{*K)}$, pastogės perdangos - $0,181 \text{ W/(m}^2\text{*K)}$, betoninių grindų konstrukcija (su šilumos izoliacija) - $0,282 \text{ W/(m}^2\text{*K)}$, medinių grindų konstrukcija (su šilumos izoliacija) - $0,282 \text{ W/(m}^2\text{*K)}$.

PDV Renaldas Diškevičius

Konstruktorius Vytautas Ščerbavičius.

SVIRNO PAMATŲ PLANAS M 1:50

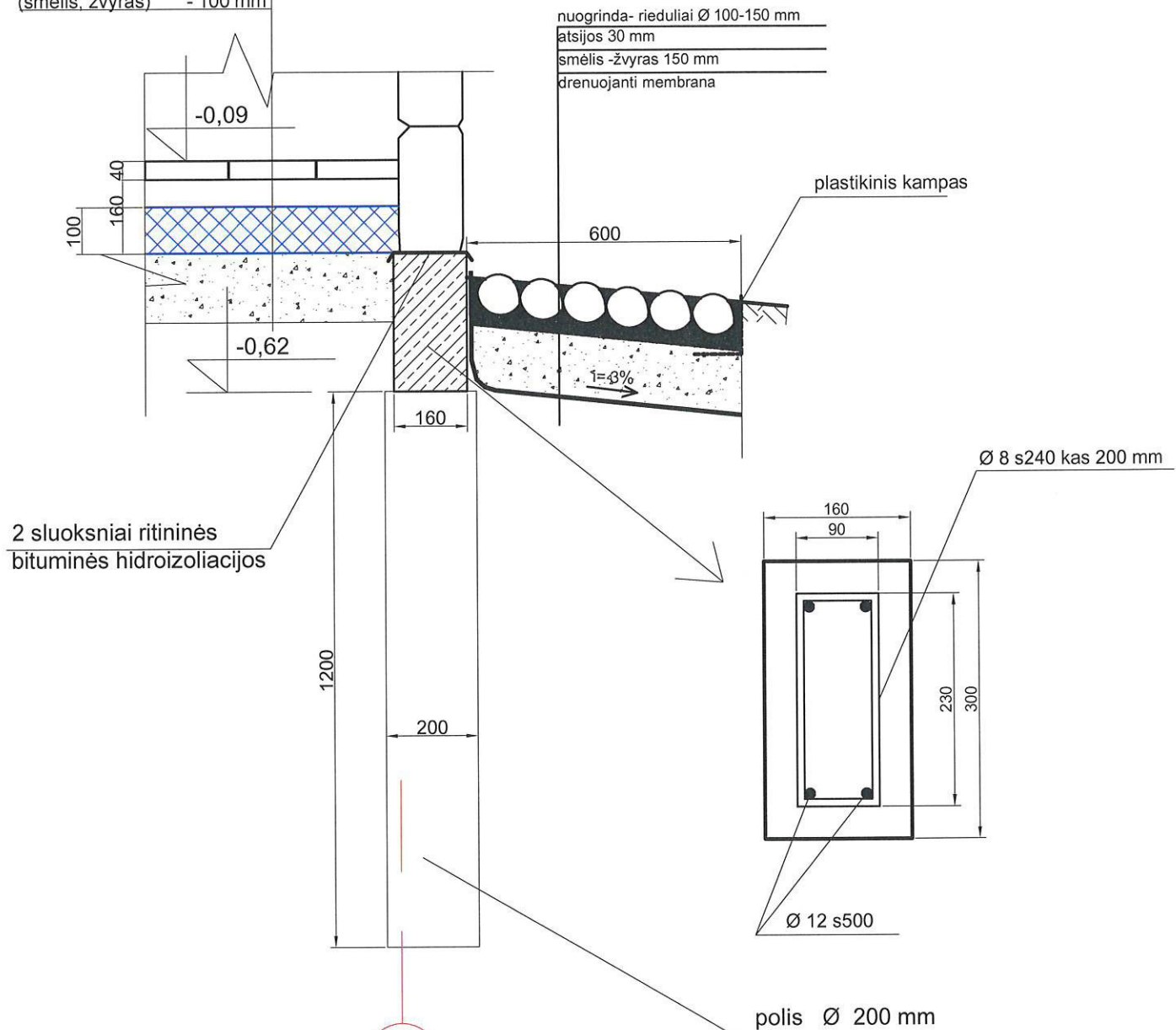
PASTABOS:

1. Nuardžius svirną, iškasama 30 cm gylio tranšėja, nurodytose vietose įrengiami poliniai pamatai Ø 200 mm, l= 1200 mm. Viso:12 vnt.
2. Ant polių įrengiamas g/b rostverkas 160x300 mm. Viso: 16,8 m.
3. Ant rostverko per ritininės bituminės hidroizoliacijos 2 sluoksnius, guldamos svirno sijos.
4. Aplink svirno pamatus įrengiama sekli 600 mm pločio alsuojanti nuogrinda. Viso : 11,0 m

KVAL. PATV. DOK. NR.		RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO UAB MONRESTA			Projekto pavadinimas: MALEIŠIŲ III ETNOARCHITEKTŪRINĖS SODYBOS NAMO-SVIRNO MALEIŠIŲ K. 5, SVĖDASŲ SEN., ANYKŠČIŲ R. SAV. KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS		
A073, 0906	PV	Nijolė Ščiogolevienė		2021-11	DALIS: KONSTRUKCIJOS		
19978, 0643	PDV	Renaldas Diškevičius		2021-11	Dokumento pavadinimas: SVIRNO PAMATŲ PLANAS M 1:50		
	KONSTR	Vytautas Ščerbavičius		2021-11			
LT		Užsakovas: Anykščių rajono savivaldybė			Dokumento žymuo: MONRESTA.21-08 -TDP-SK-BR. 01		Laida 0
					Lapas 1		Lapų 1

grindų lentos - 40 mm
 sijos 160x160 mm, t. tarpe
 polistireninis putplastis
 EPS 100 - 100 mm
 polietileno plėvelė $\delta = 0,2$ mm
 sutankintas gruntas
 (smėlis, žvyras) - 100 mm

DETALĖ a-a

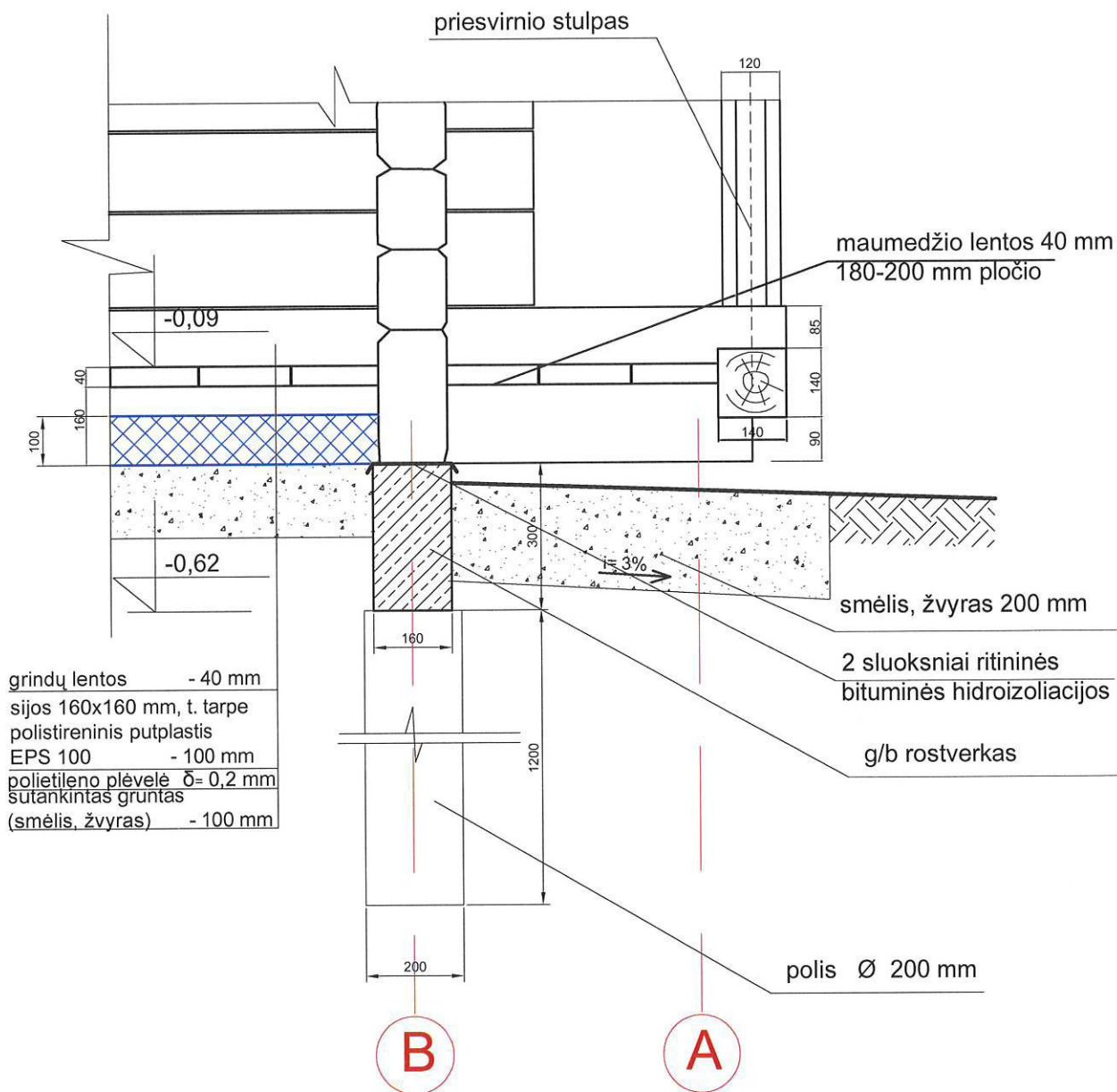
4

PASTABA:

1. Rostverkas ir poliai užpildomi C20/25 betono skiediniu

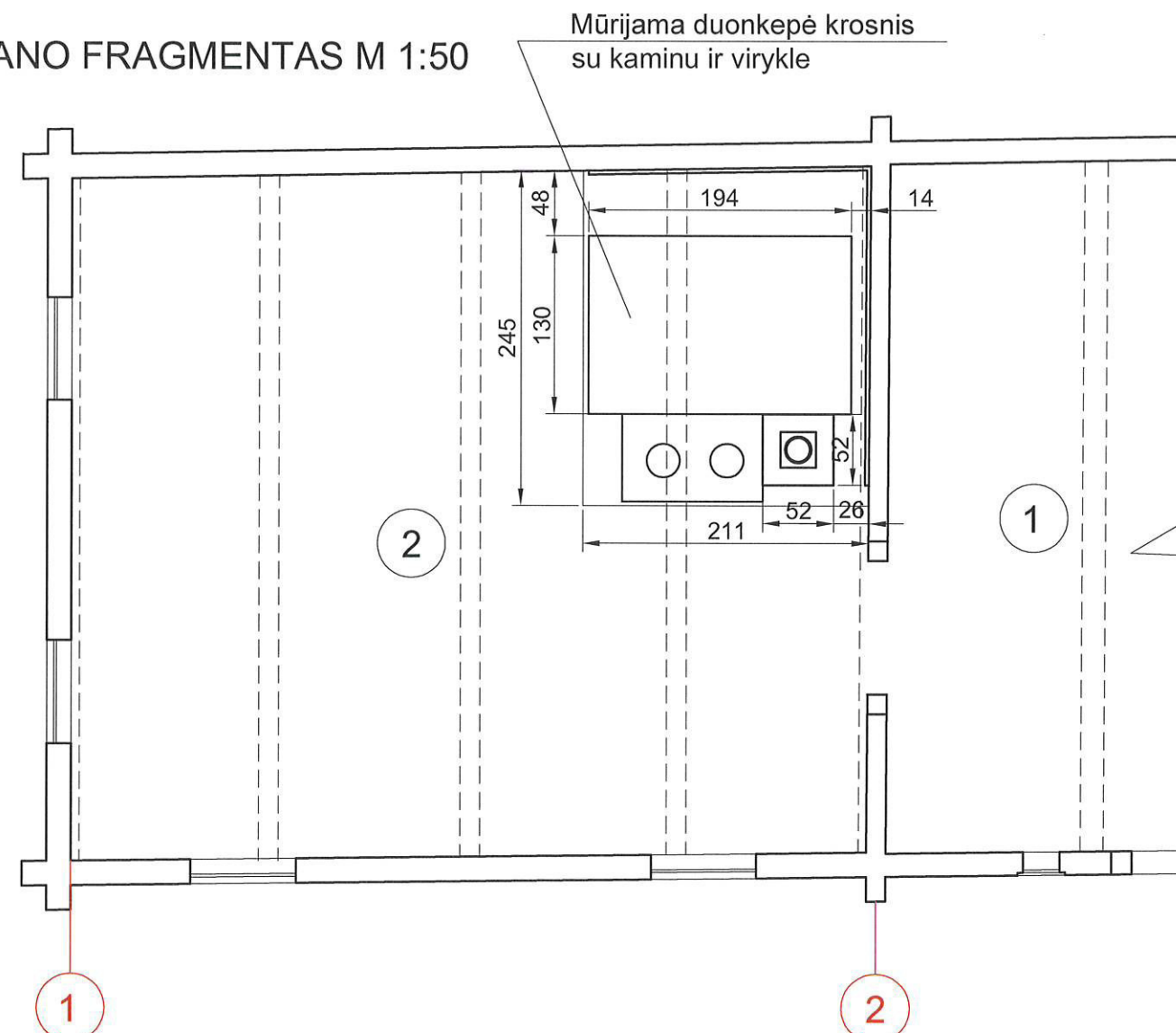
KVAL. PATV. DOK. NR.	RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO UAB MONRESTA				Projekto pavadinimas: MALEIŠIŲ III ETNOARCHITEKTŪRINĖS SODYBOS NAMO-SVIRNO MALEIŠIŲ K. 5, SVĖDASŲ SEN., ANYKŠČIŲ R. SAV. KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS		
A073, 0906	PV	Nijolė Ščiogolevienė		2021-11	DALIS: KONSTRUKCIJOS		
19978, 0643	PDV	Renaldas Diškevičius		2021-11			
	KONSTR	Vytautas Ščerbavičius		2021-11	Dokumento pavadinimas:		Laida
					SKERSPJŪVIS a-a M 1:25		0
LT	Užsakovas: Anykščių rajono savivaldybė				Dokumento žymuo:		Lapas
					MONRESTA.21-08 -TDP-SK-BR. 02		Lapų
						1	1

DETALĖ b-b

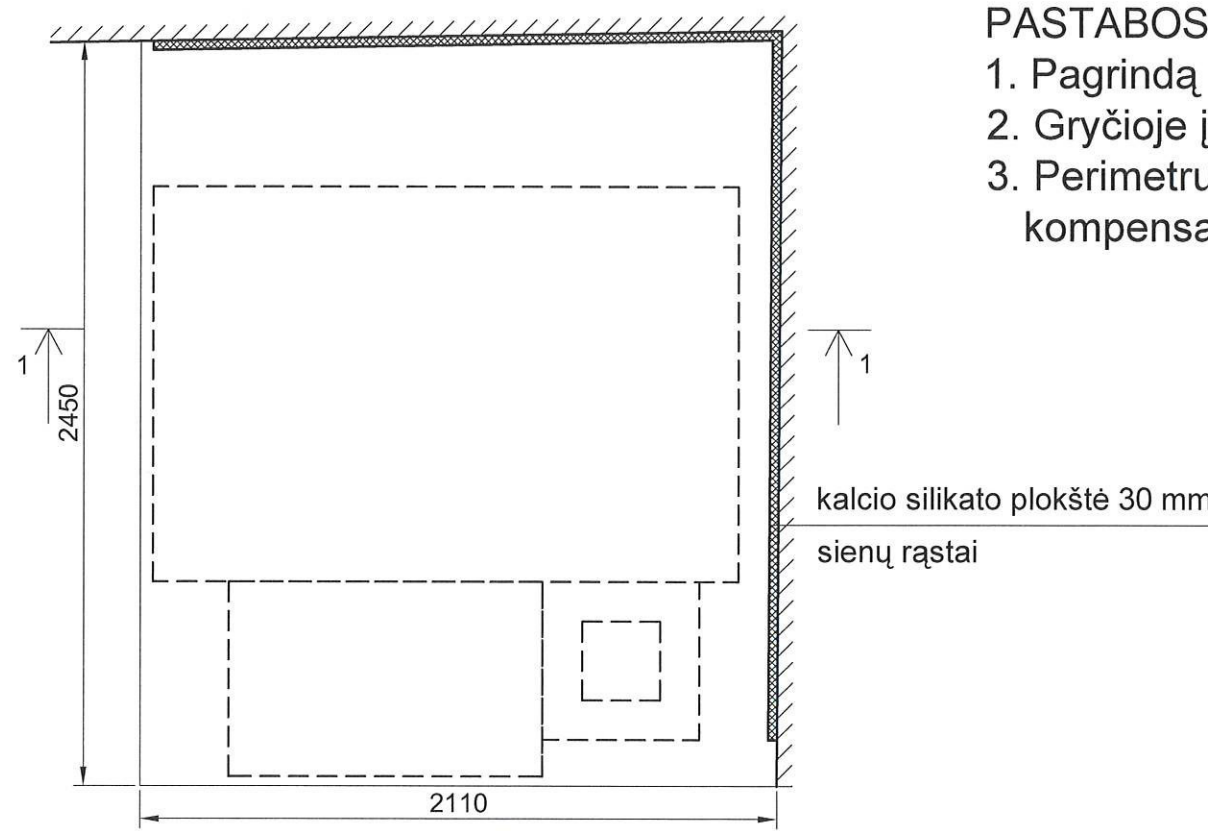

KVAL. PATV. DOK. NR.	RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO UAB MONRESTA				Projekto pavadinimas: MALEIŠIŲ III ETNOARCHITEKTŪRINĖS SODYBOS NAMO-SVIRNO MALEIŠIŲ K. 5, SVĖDASŲ SEN., ANYKŠČIŲ R. SAV. KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS		
A073, 0906	PV	Nijolė Ščiogolevienė	<i>[Signature]</i>	2021-11	DALIS: KONSTRUKCIJOS		
19978, 0643	PDV	Renaldas Diškevičius	<i>[Signature]</i>	2021-11	Dokumento pavadinimas:		Laida
	KONSTR	Vytautas Ščerbavičius		2021-11	SKERSPJŪVIS <u>b-b</u> M 1:25		0
LT	Užsakovas: Anykščių rajono savivaldybė				Dokumento žymuo: MONRESTA.21-08 -TDP-SK-BR. 03		Lapas 1
							Lapų 1

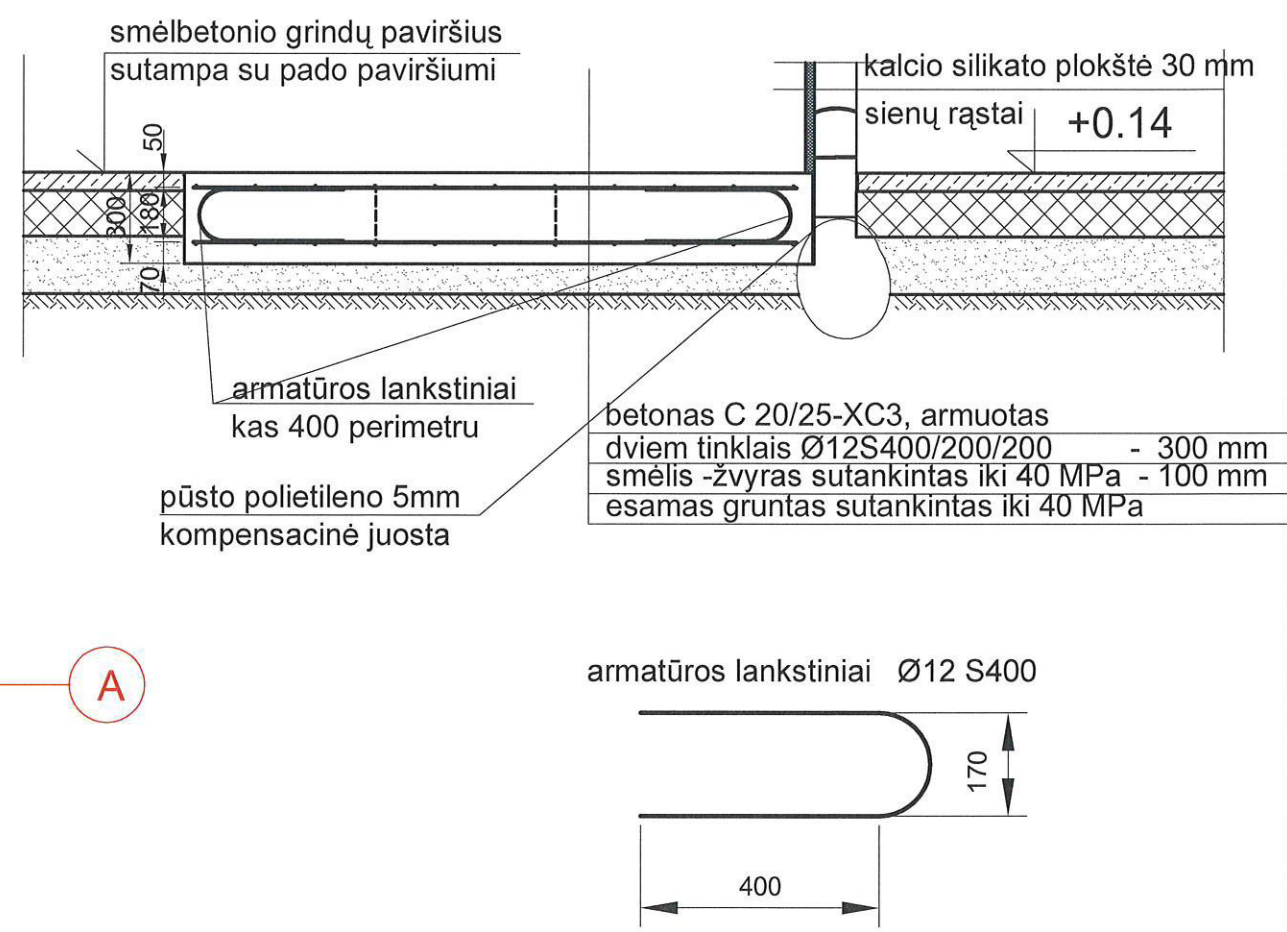
PLANO FRAGMENTAS M 1:50

KROSNIES PAMATO PLANAS M 1:25

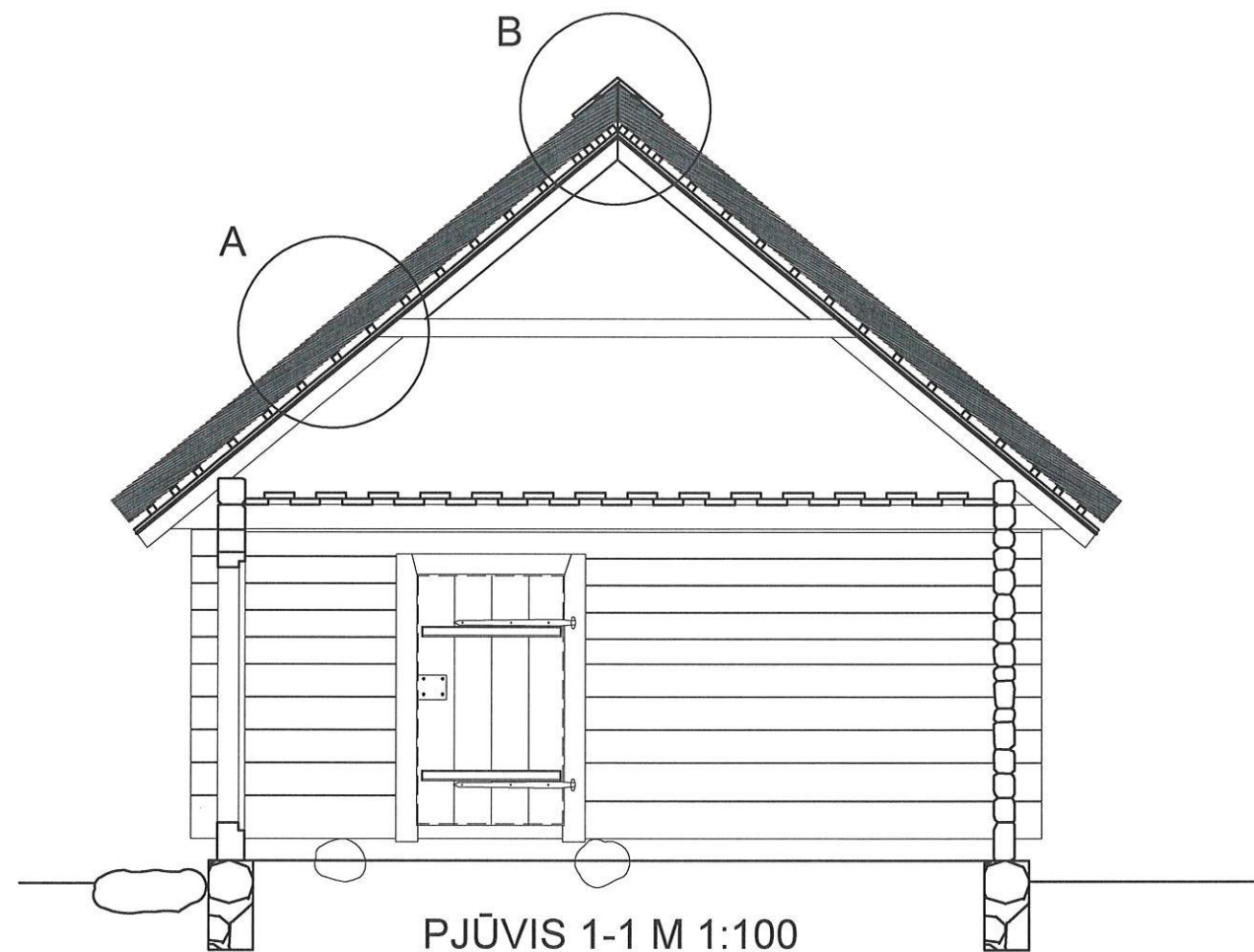

SKERSPJŪVIS 1-1 M 1:25

- PASTABOS:
1. Pagrindą po pamatu sutankinti iki 40 MPa.
 2. Gryčioje įrengtų smėlbetonio grindų altitudė turi sutapti su krosnies pado altitudė.
 3. Perimetru palei sieną tarp pado ir medinių rąstų pritvirtinama pūsto polietileno kompensacinė juosta (300x 5 mm).

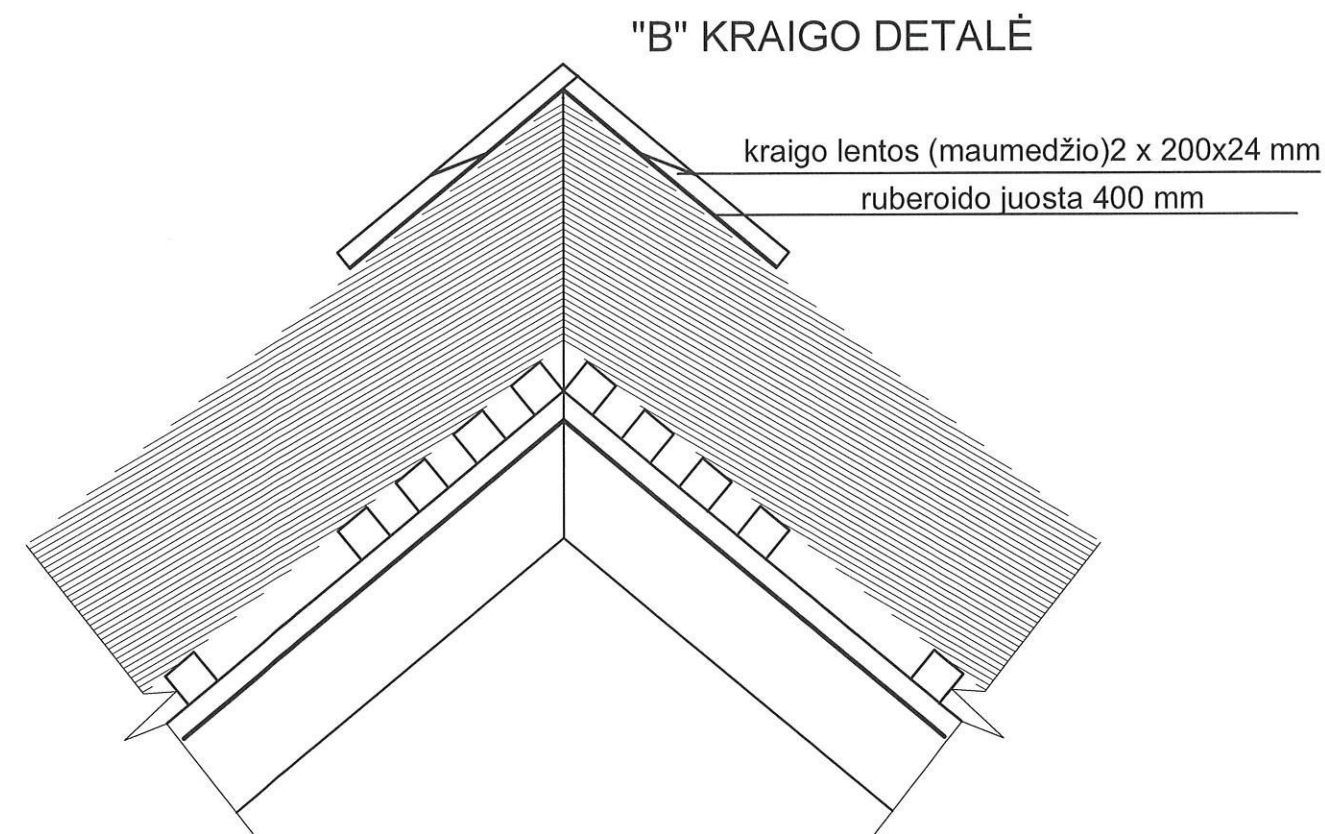
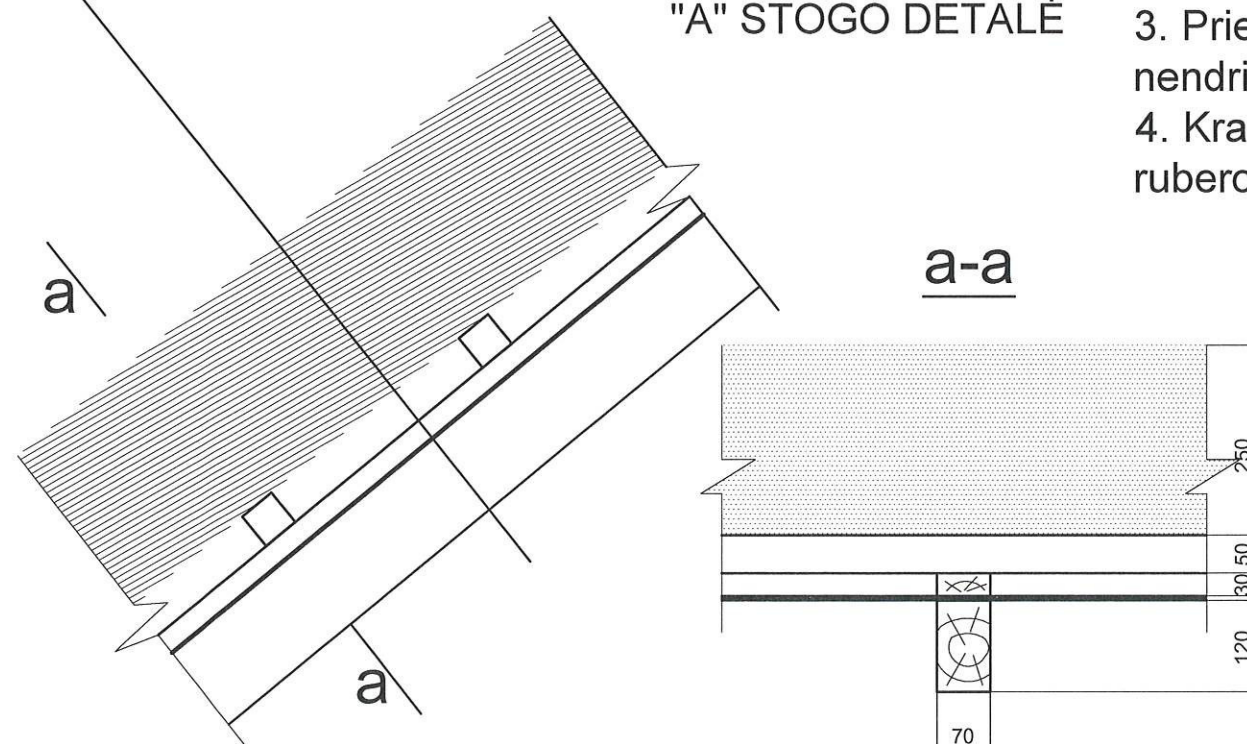
KVAL. PATV. DOK. NR.	RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO UAB MONRESTA				Projekto pavadinimas:		
	A073, 0906	PV	Nijolė Ščiogolevienė	2021-11	MALEIŠIŲ III ETNOARCHITEKTŪRINĖS SODYBOS NAMO-SVIRNO MALEIŠIŲ K. 5, SVĖDASŲ SEN., ANYKŠČIŲ R. SAV. KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS		
	19978, 0643	PDV	Renaldas Diškevičius	2021-11	DALIS: KONSTRUKCIJOS		
		KONSTR	Vytautas Ščerbavičius	2021-11	Dokumento pavadinimas:		
					KROSNIES PADAS		Laida
							0
					Dokumento žymuo:		Lapas
					MONRESTA.21-08 -TDP-SK-BR.04		Lapų
							1
							1

PJŪVIS 1-1 M 1:100

nendrių danga 250 mm
grebėstai 50x50 mm
žingsnis 400 mm (pagal reikalavimus dangos tvirtinimui)
lentelė 30x70 mm virš gegnės
difuzinė plėvelė Tyvek tipo 170g/m²
gegnė 120x70mm (žingsnis esamas)

"A" STOGO DETALĖ

"B" KRAIGO DETALĖ

kraigo lentos (maumedžio) 2 x 200x24 mm
ruberoido juosta 400 mm

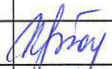
PASTABOS

1. Nendrių danga įrengiama ant esamos stogo k-jos namui ir permontuojamos k-jos svirniui (gegnės su stygomis). Konstrukcijos padengiamos antipireniais.
2. Virš gegnių klojama difuzinė plėvelė Tyvek tipo 170 g/m², pritvirtinama prie gegnių lentelėmis 30x70 mm. Ant jų tvirtinami grebėstai 50x50 mm.
3. Prie grebėstų pagal specialią dengėjų technologiją tvirtinama tinkamai paruoštų nendrių danga.
4. Kraigas užsandarinamas lentų poromis iš abiejų pusių, tvirtinamomis ant sulenkto ruberoido juostos.

KVAL. PATV. DOK. NR.	RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO UAB MONRESTA				Projekto pavadinimas:		
	A073, 0906	PV	Nijolė Ščiogolevienė	2021-11	MALEIŠIŲ III ETNOARCHITEKTŪRINĖS SODYBOS NAMO-SVIRNO MALEIŠIŲ K. 5, SVĖDASŲ SEN., ANYKŠČIŲ R. SAV. KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS		
	19978, 0643	PDV	Renaldas Diškevičius	2021-11	DALIS: KONSTRUKCIJOS		
		KONSTR	Vytautas Ščerbavičius	2021-11	Dokumento pavadinimas:		
					STOGO DETALĖS		Laida 0
LT					Dokumento žymuo:		Lapas 1
Užsakovas: Anykščių rajono savivaldybė					MONRESTA.21-08 -TDP-SK-BR. 05		Lapų 1

SANAUDŲ KIEKIŲ ŽINIARAŠČIAI

Pozicija, Eil. Nr.	Pavadinimas ir techninės charakteristikos	Žymuo	Mato vnt.	Kiekis	Pastabos
1	Tranšėja svirno pamatams				
1.1	Iškasama 30 cm gylio 50 cm pločio svirno išoriniu perimetru		m ³	3,0	mechanizuotai
2	Poliai svirno pamatams				Br.01
2.1	Išgręžiama ertmė poliui Ø200, gylis 1200 mm		vnt.	12	mechanizuotai
2.2	Į ertmės įleidžiami armatūros karkasai (12 vnt.) iš 4 strypų Ø12, l=1400 mm, sutvirtintų 6 žiediniais strypais Ø8, l= 553mm	LST EN ISO 15630-1:2011	m m	67,2 39,8	60,5 kg 15,8 kg
2.3	Betonas C20/25-XC3	LST EN 206:2014	m ³	0,45	
3	Rostverkas svirnui				Br.02
3.1	Virš polių visu svirno išorinių sienų perimetru įrengiami klojiniai rostverko (160x300 mm) betonavimui		m ²	13,30	
3.2	Į klojinius įleidžiamas armatūros karkasas, privirinant prie išleistų polių armatūros strypų 4 strypų Ø12, l=18 m, kas 20 cm sutvirtintų žiediniais strypais Ø8, l= 640 mm	LST EN ISO 15630-1:2011	m m	72,0 57,6	64,8 kg 22,8 kg
3.3	Betonas C20/25-XC3	LST EN 206:2014	m ³	0,85	
3.4	Renčiant išardytą svirną ant betoninio rostverko, rąstų sąlyčio vietoje su betonu paklojama 2 sluoksniai ritininės bituminės hidroizoliacijos		m ²	2,7	
4	Nuogrinda aplink svirną				Br.02, 03
4.1	Iškasama tranšėja 60x30 cm įrengiama 60 cm pločio alsuojanti nuogrinda, atribota plastikiniu kampu: Akmens riedulių Ø100-150 Atsijos δ=30 mm Smėlis-žvyras δ=150 mm Drenuojanti membrana		m ³ m m ² m ³ m ³ m ²	3,2 12,0 7,2 0,3 1,2 10,8	Palei ašis C, 4

UAB „MONRESTA“					Projekto pavadinimas: Maleišių III etnoarchitektūrinės sodybos namo - svirno (un. k. 37523) Maleišių k. 5, Svėdasų sen., Anykščių r. sav. kapitalinio remonto techninis darbo projektas			
Atestato Nr.	Pareigos	V. Pavardė	Parašas	Data	Projekto dalis: KONSTRUKCIJOS			
A073	PV	N.Ščiogolevienė		2021				
19978, 0643	PDV	R. Diškevičius		2021	SĄNAUDŲ ŽINIARAŠTIS		Laida 0	
Etapas	Užsakovas/statytojas:				MONRESTA.21-08-TDP-SK -SŽ		Lapas	Lapy
TDP	Anykščių r. savivaldybė						1	2

4.2	Tranšėja 80 x 20 cm Smėlis-žvyras $\delta=200$ mm		m ³ m ³	1,00 1,00	Palei ašį B
5	Krosnies padas 2,45 x 2,11 m				
5.1	Grunto nukasimas 40 cm gyliu		m ³	2,07	
5.2	Žvyro/ smėlio pasluoksnio 10 cm storio įrengimas, sutankinimas iki 40 MPa		m ²	5,17	
5.3	Armatūros tinklai Ø12 S 400, 200x200 b x l =2050x2380	LST EN ISO 15630-1:2011	vnt.	2	43,56 kg
5.4	Armatūros lankstiniai Ø12 S 400, l=1080	LST EN ISO 15630-1:2011	vnt.	30	29,16 kg
5.5	Betonas C25/30 –XC3	LST EN 206:2014	m ³	1,55	
5.6	Pūsto polietileno kompensacinė juosta $\delta=50$ mm 300 mm pločio		m	4,60	
6	Namo stogas				
6.1	Stogo k-ją padengti difūzine plėvele		m ²	96,60	Tyveks tipo 170g/m ² plėvele
6.2	Antgėgnių 3x7 cm pritvirtinimas		m	72,0	
6.3	Įrengti naujus grebėstus 5x5 cm		m	388,0	
6.4	Padengti stogą nendrių danga 25 cm storio sluoksniu		m ²	102,35	Pagal nendrių stogų firmos pasiūlymą
6.5	Maumedžio skiedros		m ²	9,20	Pagal nendrių stogų firmos pasiūlymą
6.6	Vėjalėnčių maumedžio (20cm x 4 cm) pritvirtinimas abiejuose stogo galuose		m	18 ,00	Pagal nendrių stogų firmos pasiūlymą
7	Svirno stogas				
7.1	Stogo k-ją padengti difūzine plėvele		m ²	52,16	Tyveks tipo 170g/m ² plėvelė
7.2	Antgėgnių 3x7 cm pritvirtinimas		m	42,0	
7.3	Įrengti naujus grebėstus 5x5 cm		m	201,0	
7.4	Padengti stogą nendrių danga 25 cm storio sluoksniu		m ²	53,25	Pagal nendrių stogų firmos pasiūlymą
7.5	Maumedžio skiedros		m ²	5,12	Pagal nendrių stogų firmos pasiūlymą
7.6	Vėjalėnčių maumedžio (20cm x 4 cm) pritvirtinimas iš galo		m	8,60	Pagal nendrių stogų firmos pasiūlymą

MONRESTA.21- 08-TDP-SK-SŽ	Lapas	Lapų	Laida
	2	2	0

PAVELDO TVARKYBOS REGLAMENTAS PTR 2.11.01:2010

„ČERPIŲ, SKALŪNO, METALO, MEDŽIO, NENDRIŲ, ŠIAUDŲ IR BITUMINIŲ DANGŲ TVARKYBA“

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2010 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. IV-130,
įsigaliojo nuo 2010 03 10

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.11.01:2010 „Čerpių, skalūno, metalo, medžio, nendrių, šiaudų ir bituminių dangų tvarkyba“ (toliau – reglamentas) nustato kultūros paveldo statinių visų tipų stogų tvarkybos darbų reikalavimus.

2. Reglamento nuostatos privalomos atliekant gyvenamosios, visuomeninės, pramoninės ir kitų paskirčių kultūros paveldo statinių stogų tvarkybos darbus.

3. Reglamente nustatyti reikalavimai privalomi visiems viešojo administravimo subjektams, juridiniams ir fiziniams asmenims, atliekantiems nekilnojamo kultūros paveldo tvarkybą pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571).

4. Čerpių, skalūno, metalo, medžio, nendrių, šiaudų ir bituminių dangų tyrimų ir kitų tvarkybos darbų projektai rengiami, jų ekspertizė atliekama, leidimai šiems darbams išduodami ir baigti darbai priimami pagal reikalavimus, nustatytus paveldo tvarkybos reglamentuose, esančiuose Paveldo tvarkybos reglamentų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. IV-151 (Žin., 2005, Nr. 52-1757; 2006, Nr. 33-1200), trečiojoje paveldo tvarkybos reglamentų normavimo srityje „Reikalavimų su nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkyba susijusioms procedūroms atlikti nustatymas“.

5. Šiuo reglamentu bei kitais paveldo tvarkybos reglamentais vadovaujasi atliekant nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkomuosius paveldosaugos darbus. Atliekant tvarkomuosius statybos darbus nekilnojamojo kultūros paveldo statiniuose ir jų teritorijose ar apsaugos zonose vadovaujasi statybos techniniais reglamentais ir kitais normatyviniais dokumentais. Paveldo tvarkybos reglamentais ir statybos techniniais reglamentais bei kitais normatyviniais statybos techniniais dokumentais vadovaujasi atliekant tvarkomuosius paveldosaugos ir statybos darbus nekilnojamojo kultūros paveldo statiniuose ir jų teritorijose, kaip tai nustatyta statybos techniniame reglamente STR 1.01.01:2005 „Kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-233/IV-196 (Žin., 2005, Nr. 60-2140).

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. Reglamente vartojamos pagrindinės sąvokos ir jų apibrėžimai atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597) įstatymo ir kitų normatyvinių dokumentų sąvokas ir apibrėžimus.

III. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

7. Projektuojant ir tvarkant stogus, būtina įvertinti nekilnojamosios kultūros vertybės panaudojimą, prieš tai atlikus tyrimus.

8. Atliekant stogų tvarkybos darbus, turi būti užtikrintas vertingųjų savybių išsaugojimas.

9. Stogai turi būti atsparūs galimam eksploatacijos poveikiui bei nurodytam atmosferos poveikiui pagal RSN 156-94 „Statybinė klimatologija“ (Žin., 1994, Nr. 24-394; 2002, Nr. 96-4230). Stogai turi būti projektuojami, statomi ir naudojami taip, kad tenkintų esminius statinio reikalavimus pagal STR

2.01.01(1):2005 „Esminis statinio reikalavimas. Mechaninis atsparumas ir pastovumas“ (Žin., 2005, Nr. 115-4195), STR 2.01.04:2004 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“ (Žin., 2004, Nr. 23-720; 2007, Nr. 119-4865), STR 2.01.01(3):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“ (Žin., 2000, Nr. 8-215; 2002, Nr. 106-4776), STR 2.01.01(5):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Apsauga nuo triukšmo“ (Žin., 2008, Nr. 35-1256), STR 2.01.01(6):2008 „Esminis statinio reikalavimas „Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ (Žin., 2008, Nr. 35-1255).

10. Stogo konstrukcija turi būti tokia, kad ties karnizais nesusidarytų ledo varvekiai, nuo stogo nekristų sniego nuošliaužos, būtų saugu vykdyti stogo priežiūros bei remonto darbus, t. y. stogo eksploatavimo, priežiūros ir remonto darbai neturi kelti grėsmės nė vieno darbų etapo metu pagal Darboviečių įrengimo bendruosius nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. 85/233 „Dėl Darboviečių įrengimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. 44-1224; 2005, Nr. 66-2383).

11. Stogai turi būti įrengti taip, kad pastato vidus ir po hidroizoliaciniais sluoksniais esančios stogo konstrukcijos būtų apsaugotos nuo išorinio lietaus ir sniego poveikio.

12. Vanduo nuo pastato stogo turi būti nuleidžiamas taip, kad nepakenktų pastato konstrukcijoms, keliams, šaligatviams, greta esantiems statiniams, nedarytų žalos gamtai. Ant visų tipų stogų, kurių karnizai yra aukščiau kaip 6 m nuo žemės paviršiaus, turi būti įrengta vandens nuleidimo nuo stogo sistema.

13. Ant stogų turi būti įrengti žaibolaidžiai. Žaibolaidžių išdėstymas ir jų įrengimo konstrukciniai sprendiniai turi būti pagrįsti skaičiavimais pagal statybos techninį reglamentą STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693 (Žin., 2009, Nr. 138-6095).

14. Stogo dangos tipas turi atitikti nekilnojamosios kultūros vertybės (jei ji yra susiformavusi vienu etapu) arba jos stogo (jei ji susiformavusi keliais etapais) laikotarpi.

15. Visos laikančiosios ir paruošiamosios konstrukcijos ir jų dalys turi būti paruoštos taip, kad atitiktų reikalavimus stogo dangai dengti.

16. Be šiame reglamente nustatytų reikalavimų, stogai ir jų konstrukcijos turi tenkinti reikalavimus, nustatytus statybos techniniame reglamente STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-571 (Žin., 2008, Nr. 130-4997).

17. Stogai turi būti įrengti taip, kad būtų užtikrintas konstrukcijų vėdinimas (reglamento 4 priedas).

18. Šlaitinių stogų tipai yra pateikiami šio reglamento 1 priede.

19. Stogo dangų tipai ir formos yra pateikiami šio reglamento 2 priede.

20. Nuosvyrųjų latakų įrengimas yra pateikiamas šio reglamento 3 priede.

21. Šlaitinių stogų konstrukcijų vėdinimas yra pateikiamas šio reglamento 4 priede.

22. Čerpinės stogų dangos yra pateikiamos šio reglamento 5 priede.

23. Stogo dangos iš skalūno yra pateikiamos šio reglamento 6 priede.

24. Medinės stogų dangos yra pateikiamos šio reglamento 7 priede.

25. Šiaudinės stogų dangos yra pateikiamos šio reglamento 8 priede.

26. Nendrinės stogų dangos yra pateikiamos šio reglamento 9 priede.

IV. ČERPIŲ, SKALŪNO, METALO, MEDŽIO, NENDRIŲ, ŠIAUDŲ IR BITUMINIŲ DANGŲ TYRIMAI

PIRMASIS SKIRSNIS ISTORINIS, FIZINIS STOGŲ TYRIMAS

27. Iki stogo restauravimo ar atkūrimo būtina atlikti istorinį, fizinį stogo tyrimą.

28. Istorinį, fizinį stogo tyrimą rekomenduojama atlikti tokiais etapais:

28.1. apžiūra, fotofiksacija ir apmatavimai;

28.2. esamos dokumentacijos analizė;

ANTRASIS SKIRSNIS

STOGO ESAMŲ LAIKANČIŲJŲ KONSTRUKCIJŲ BŪKLĖS TYRIMAS

29. Iki stogo rekonstravimo ar atkūrimo turi būti nustatyta laikančiųjų konstrukcijų techninė būklė, pažeidimų pobūdžiai, jų priežastys, elementų ir mazgų stabilumas ir patikimumas, galimos tvarkybos priemonės, po to atlikti atitinkamus projektavimo darbus.

30. Vykdamas paveldo statinio nuolatinę priežiūrą bei smulkų einamąjį stogo remontą, išankstinių tyrimų nereikia. Remontui naudojamos išlikusios arba analogiškos medžiagos ir technologijos.

31. Stogo konstrukcijų techninės būklės nustatymui naudojami vizualiniai metodai (apžiūra ir fotofiksacija), instrumentinis tyrimas bei medžiagų bandinių paėmimas ir jų laboratoriniai tyrimai.

32. Vizualiniais ir instrumentiniais metodais nustatomi stogo geometrijos pokyčiai, elementų deformacijos ir įtrūkimai, medinių konstrukcijų biologiniai pažeidimai.

33. Medienos bandiniai imami iš labiausiai pažeistų vietų, kad būtų galima nustatyti biologinės korozijos priežastis. Biologinė korozija – medienos sunykimas nuo biologinių kenkėjų: naminių, pelėsinių grybų, entomologinių gadintojų. Biologinės korozijos pasekmės:

33.1. techninės – mažina medinių elementų laikomąją galią, gali sukelti avarinę būseną;

33.2. higieninės – gali sukelti alerginius susirgimus žmogui, neigiamai veikia kraujo sudėtį, gali išprovokuoti vėžinius susirgimus;

33.3. estetinės – užkrėsti elementai keičia spalvą, lupasi apdailos sluoksniai.

34. Bandinių matmenys, formos ir kiekiai nustatomi suderinus su laboratorija, kuri atliks biologinės korozijos tyrimus. Laboratorija turi būti atestuota tokiems tyrimams atlikti.

V. ČERPIŲ, SKALŪNO, METALO, MEDŽIO, NENDRIŲ, ŠIAUDŲ IR BITUMINIŲ DANGŲ TVARKYBA

PIRMASIS SKIRSNIS

STOGO LAIKANČIŲJŲ KONSTRUKCIJŲ STIPRINIMAS

35. Prieš pradėdant tvarkyti stogo laikančiąsias konstrukcijas, pašalinama avarinėje būklėje esanti stogo danga. Pakloto (grebėstavimo) ardymo būtinybė nustatoma stogo būklės tyrimo metu.

36. Stogo konstrukcijos išramstomos ir įrengiama laikina stogo konstrukcija.

37. Visi ardymo, laikinojo ramstymo ir dengimo darbai vykdomi pagal Restauravimo – atkūrimo darbų technologijos projekto nurodymus.

38. Stogo laikančiųjų elementų pakeitimo, protezavimo, stiprinimo ir atkūrimo darbai atliekami pagal projektą, laikantis statybos techninio reglamento STR 2.05.07:2005 „Medinių konstrukcijų projektavimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. D1-79 (Žin., 2005, Nr. 25-818), reikalavimų.

39. Prieš stogo konstrukcijų stiprinimą atliekamas visų medinių elementų valymas karštais vandens garais, lygiagrečiai porolono kempinėmis surenkami nešvarumai, nusausinama mediena. Džiovinama natūraliu būdu.

40. Remiantis laboratorinių tyrimų rezultatais ir išvadomis, parenkamos priemonės medienos apsaugai nuo naminių ir pelėsinių grybų (dezinfekcija) bei entomologinių kenkėjų (dezinsекcija). Medinių elementų apdorojimo būdą ir technologiją parenka projekto autorius, vadovaudamasis statybos techninio reglamento STR 2.05.07:2005 „Medinių konstrukcijų projektavimas“ reikalavimais.

41. Atliekant stogo medinių konstrukcijų sutvirtinimą, vadovautis paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.03.02:2010 „Betono, molio, medinių konstrukcijų sutvirtinimas cheminėmis priemonėmis“ reikalavimais.

ANTRASIS SKIRSNIS STOGO DANGŲ ATKŪRIMAS

42. Pirmiausia reikia atstatyti arba atkurti autentišką stogo dangą, remiantis atliktais istoriniais architektūriniais tyrimais.

43. Jeigu stogo danga buvo iš esmės pertvarkyta ir neliko duomenų jos autentiškam atkūrimui, reikia vadovautis statybos techninio reglamento STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“ ir šio reglamento nurodymais.

44. Po stogų dangomis iš čerpių, skalūno, metalo bei medžio turi būti įrengiamas ištisinis ar antikondensacinis hidroizoliacinis sluoksnis, kuris nesiliečia su stogo danga. Tarpas tarp izoliacinio sluoksnio ir dangos turi būti vėdinamas išorės oru (reglamento 4 priedas).

45. Šiaudiniuose ir nendrinuose stoguose hidroizoliacinis sluoksnis nedaromas.

46. Po stogo danga įrengiamas pagrindas iš grebėstų arba daromas ištisinis lentų paklotas. Grebėstų skerspjuvis bei atstumai tarp grebėstų priklauso nuo gegnių žingsnio ir denginio rūšies (reglamento 5–9 priedai). Pagrindo medienos masinis drėgnis turi būti ne didesnis kaip 20 % ir ne mažesnis kaip 8 %.

47. Kalant ištisą lentų paklotą tarp lentų paliekami 10–20 mm tarpai galimoms lentų deformacijoms.

48. Stogų iš įvairių medžiagų rekomenduojami nuolydžiai:

1 lentelė

Eil. Nr.	Stogo dangos medžiagos	Stogo nuolydis (nuo...iki)	
		Procentais	Laipsniais
1.	Cinkuota skarda	50–100	27–45
2.	Varinė skarda		
3.	Čerpės	50–100	27–45
4.	Skalūnas (šiferis)		
5.	Mediena (gontas, lentos, lentelės, skiedros)		
6.	Ritininės medžiagos	9–58	5–30
7.	Šiaudai	84–100	40–45
8.	Nendrės		

49. Stogo dangų iš įvairių tipų čerpių klojimo taisyklės pateiktos šio reglamento 6 priede.

50. Skalūno stogo dangos gali būti įrengiamos iš įvairios formos skalūno plokštelių (reglamento 2 priedas). Priklausomai nuo skalūno plokštelių formos taikomos skirtingos stogo dangos klojimo technologijos (reglamento 6 priedas).

51. Dengiant pastato stogą skalūnu gali būti panaudojamos skirtingų dydžių plokštelės. Tokiais atvejais didesnės plokštelės klojamos žemesnėje, karnizinėje šlaito dalyje, mažesnės – arčiau kraigo.

52. Įrengiant stogus iš cinkuotos skardos reikia vadovautis statybos techninio reglamento STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“ reikalavimais.

53. Stogo danga iš varinių lakštų įrengiama taip pat kaip ir iš cinkuotos skardos, jungiant lakštus gulsčiaisiais ir stovinčiaisiais falcais. Dangos prie pagrindo tvirtinimui naudojamos varinės juostelės (kliameriai), prikalamos varinėmis vinimis. Norint padidinti dangos nepralaidumą, falcai gali būti papildomai užlituojami.

54. Padengimas cinko lakštais naudojamas tais atvejais, kai stogo paviršiuje reikia suformuoti reljefinius papuošalus, nes pašildytas iki reikiamos temperatūros cinkas lengvai tampa reikiamos formos. Gaisro metu cinkas greitai lydosi ir dega, todėl jo naudojimas stogo įrengimui be reikiamo pagrindimo nerekomenduojamas.

55. Cinkas lankstus tik tam tikroje temperatūroje, žemiau ir aukščiau kurios jis tampa trapus. Todėl išilgai stogo nuolydžio cinko lakštai sujungiami specialiais apvaliais falcais. Tokie falcai kartu veikia kaip

kompensatoriai, nes cinko lakštai šildant saulei stipriai plečiasi. Viršutiniai lakštai užleidžiami ant viršutinių ir sulituojami. Gulstieji falcai cinko stoguose netaikomi.

56. Prie pagrindo cinko lakštai tvirtinami laikikliais iš cinko, prikalamais cinkuotomis vinimis ir įleistais į falcus.

57. Bituminės stogų dangos įrengiamos iš šiuolaikinių bituminių arba bituminių polimerinių ritinių medžiagų. Jų klojimas turi būti atliekamas pagal statybos techninio reglamento STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“ reikalavimus.

58. Jeigu bituminė stogo danga įrengiama virš medinio pakloto, po juo turi būti vėdinama pastogė arba specialiai suformuotas ventiliuojamas oro tarpas, kurio aukštis ne mažesnis kaip 50 mm, o atbrailose ir kraige įrengtos angos, kurių plotas apskaičiuojamas pagal statybos techninio reglamento STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“ reikalavimus.

59. Mediniai stogai daromi daugiasluoksniais – nuo dviejų iki keturių sluoksnių (reglamento 7 priedas). Padidinti dangos ilgaamžiškumui rekomenduojama dangos elementus (lenteles, skiedras) prieš klojimą dažyti specialiais dažais arba antiseptikais. Paklotos dangos dažymas neduoda reikiamo efekto.

60. Medinių stogų ilgaamžiškumui ypatingą reikšmę turi geras vėdinimas, kurį gali užtikrinti nešildoma ventiliuojama pastogė arba pagal statybos techninio reglamento STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“ reikalavimus įrengtas vėdinamas oro tarpas.

61. Stogai iš neapdorotų šiaudų yra lengvai užsiliepsnojantys. Todėl šiaudinei stogo dangai rekomenduojama naudoti molyje išmirkytus šiaudus. Tokių stogų įrengimo technologija pateikta šio reglamento 8 priede.

62. Nendriniai stogai įrengiami iš išdžiovintų nendrių, paklotų 250–350 mm storio. Tokių stogų įrengimo technologija pateikta šio reglamento 9 priede.

63. Šiaudiniai ir nendriniai stogai įrengiami be organizuoto vandens nuvedimo. Todėl karnizų iškišimas daromas pakankamai didelis, kad apsaugotų pastato sienas nuo stogo nutekančio vandens.

64. Įrengiant šiaudinių ir nendrinį stogų dangas būtina suformuoti šlaitų sankirtų briaunas ir užtikrinti jų vandens nepralaidumą.

TREČIASIS SKIRSNIS

VANDENS NUTEKĖJIMO SISTEMŲ ATKŪRIMAS

65. Pirmiausia reikia atkurti autentišką vandens nuo stogo nuvedimo sistemą, remiantis atliktais istoriniais, fiziniais tyrimais.

66. Jeigu vandens nuo stogo nuvedimo sistema buvo iš esmės pertvarkyta ir neliko duomenų jos autentiškam atkūrimui, reikia vadovautis tokiais reikalavimais:

66.1. vanduo nuo pastato stogo turi būti nuleidžiamas taip, kad nepakenktų pastato konstrukcijoms, keliams, šaligatviams, greta esantiems statiniams, nedarytų žalos gamtai. Ant visų tipų stogų, kurių karnizai yra aukščiau kaip 6 m nuo žemės paviršiaus, turi būti įrengta vandens nuleidimo nuo stogo sistema;

66.2. vandens nuo stogo surinkimui naudojami pakabinami ir nuosvyrieji latakai. Pakabinami latakai taikomi nedideliuose pastatuose, kai jų stogas dengtas mediena, skalūnu arba čerpėmis. Latakų įrengimo taisyklės pateiktos šio reglamento 3 priede;

66.3. lietvamzdžiai išdėstomi nuo 8,5 iki 13 m atstumu. Nepageidautina juos tvirtinti pastato kampuose;

66.4. prie sienų lietvamzdžiai tvirtinami kas 1,4 m. Atstumas tarp lietvamzdžio ir sienos priimamas 90–130 mm;

66.5. atskiros lietvamzdžių grandys jungiasi įstatant viršutinį į apatinį 45–70 mm gylio;

66.6. lietvamzdžių skerspjuvio plotas skaičiuojamas priimant, kad 1 m² stogo ploto tenka 1,45 cm² lietvamzdžio skersmens.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
NAUDOJAMI MECHANIZMAI IR ĮRANGA

67. Stogo konstrukcijų stiprinimui bei stogo dangų tvarkybai naudojama įprastinė statybinė technika, kuri nurodoma projekte – kėlimo kranai, keltuvai, pastoliai, bokšteliai ir pan. Įrankiai, reikalingi įvairių stogų įrengimui, nurodomi šio reglamento 6–9 prieduose.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

68. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę reglamento reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

ŠLAITINIŲ STOGŲ KONSTRUKCIJŲ VĖDINIMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šlaitiniuose stoguose, kur naudojama daug elementų iš medienos, net nedideli stogo dangos nesandarumai gali iššaukti medienos puvinimą, tai rimtos problemos pastato savininkui. Bandymai užsandarinti stogą, o kartu ir pastogę duoda atvirkštinį efektą – konstrukcijose pradeda kauptis drėgmė nuo vidaus vandens garų kondensato.

2. Nuo seno žinoma, kad geriausia stogo konstrukcijų apsauga nuo epizodinio sudrėkimo ir kondensato kaupimosi yra efektyviai veikiantis jų vėdinimas. Praktiškai stogo konstrukcijų vėdinimo problema buvo išspręsta, statant pastatus su šalta ventiliuojama pastoge. Bet atsiradus naujiems techniniams sprendimams, naujoms medžiagoms ir technologijoms ši problema vėl tapo aktuali. Ypač ji paaštrėjo, kai prasidėjo masiškas šildomų mansardinių patalpų įrengimas naujuose ir senuose, ne visada tam pritaikytuose pastatuose.

II. STOGAI SU NEAPŠILTINTA (ŠALTA) PASTOGE

3. Nešildomose pastogėse oras iš išorės cirkuliuoja per langus frontonuose arba šlaituose. To visiškai užtekdamo įvairių tipų stogų vėdinimui, išskyrus metalinius. Ant metalinių stogų vidinių paviršių, keičiantis oro sąlygoms, formuojasi kondensatas, kuris po to nuteka į karnizo zoną, kur vėdinimo sąlygos ypač prastos ir prasideda medienos puvinimas. Todėl į statybos techninį reglamentą STR 2.05.02:2008 „Statinių konstrukcijos. Stogai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-571 (Žin., 2008, Nr. 130-4997), įtrauktas reikalavimas po metalinėmis stogo dangomis įrengti papildomą antikondensacinį (hidroizoliacinį) sluoksnį, kuris nesiliečia su dangos paviršiumi. Pastaruoju metu vienetinių stoginių medžiagų (čerpių, plytelių, lakštų) gamintojai savo techninėse sąlygose vietoj stogo dangos siūlių užtaisymo skiediniu iš vidinės pusės rekomenduoja naudoti papildomą hidroizoliacinį sluoksnį iš sintetinių plėvelių. Tokiu būdu dauguma dabartinių statomų arba remontuojamų stogų po pagrindine stogo danga turi papildomą hidroizoliacinį sluoksnį dažniausiai iš sintetinių plėvelių. Kartais šiam sluoksniui įrengiamas medinis paklotas, bet dažniau plėvelės klojamos tiesiog virš gegnių. Norint suformuoti pakankamai reikšmingą oro tarpą tarp plėvelės ir pagrindinės dangos, virš gegnių kalami 30–50 mm storio ventiliaciniai tašeliai (kontrgrebėstai). Jie prispaudžia prie gegnių hidroizoliacinę plėvelę ir prie jų kalami stogo grebėstai (1 pav.).

4. Susikaupęs kondensatas arba nedidelis atmosferinio vandens kiekis, prasiskverbęs pro dangą per neužtaisytas siūles, sulaikomas hidroizoliacinės plėvelės ir jos paviršiumi nuteka žemyn. Apatinis papildomas hidroizoliacijos kraštas dažniausiai nuleidžiamas į stogo lataką, kur prispaudžiamas skardos liežuvėliu (2 pav.). Tokiu atveju vanduo nuo hidroizoliacinės plėvelės patenka į bendrą nutekėjimo sistemą. Kartais naudojamas kitas būdas – apatinis papildomas hidroizoliacijos kraštas išvedamas žemiau latako (3 pav.). Tada nedidelis vandens kiekis nuo karnizo laisvai laša žemyn. Toks būdas yra efektyvus, kai vandens surinkimui naudojami nuosvyrieji latakai.

9. Stogo džiūvimo metu turi būti užtikrintas intensyvus pastogės vėdinimas. Kad danga būtų apsaugota nuo trūkinėjimo, karštomis saulėtomis dienomis ją reikia uždengti, pvz., šiaudų sluoksniu. Vaikščioti ant šiaudinio stogo, ypač neseniai pakloto, neleidžiama.

10. Prie kaminų šiaudinė danga gali būti užsandarinta apskardinimu.

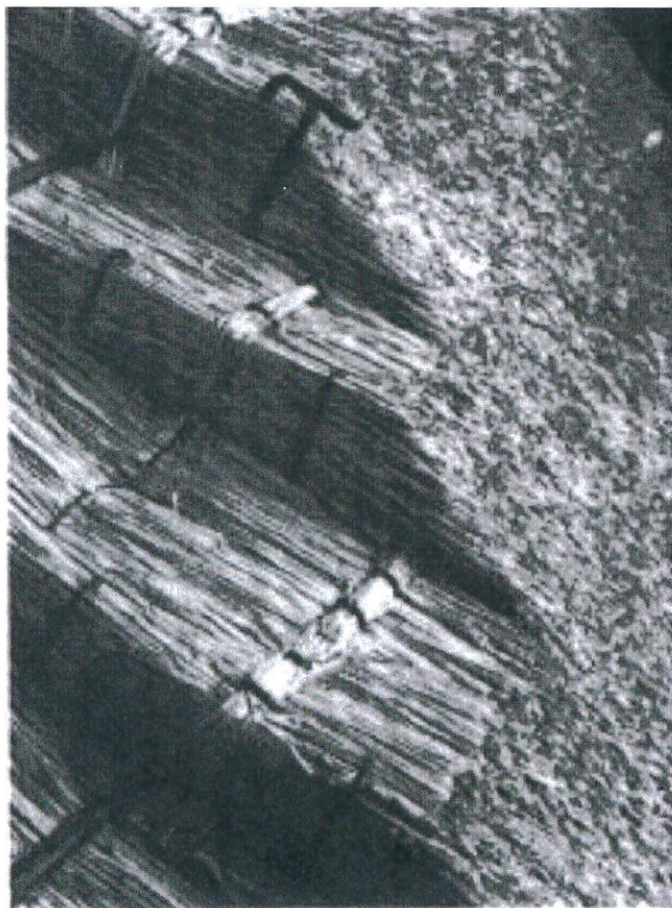
11. Šiaudinių stogų dangų įrengimui naudojami įrankiai: metalinės šukos, metalinis grėblys, kastuvas, irklas (glostyklė), peilis.

Paveldo tvarkybos reglamento
PTR 2.11.01:2010 „Čerpių, skalūno, metalo,
medžio, nendrių, šiaudų ir bituminių dangų tvarkyba“
9 priedas

NENDRINĖS STOGŲ DANGOS

1. Nendriniai stogai yra ekologiškai švarūs, turi puikias šilumos ir garso izoliacijos savybes, mažiau degūs nei mediniai ir šiaudiniai. Jų ilgaamžiškumas siekia 50 metų ir daugiau. Taip pat yra architektūriškai išvaizdūs ir puošia bet kurį pastatą.

2. Nendrinį stogų nuolydis turi būti ne mažiau kaip 40° . Dangos storis dažniausiai sudaro nuo 250 iki 350 mm. Dangos viduje nendrės išdėstomos taip, kad į išorę išsikiša tik jų apatiniai galai – 20...40 mm. Pačių nendrių nuolydis nesutampa su stogo nuolydžiu ir yra už jį gerokai mažesnis (1 pav.). Kuo storesnė nendrių danga, tuo mažesnis būna jų nuolydis.

1 pav. Nendrių išdėstymas stogo dangoje

3. Nendrių danga dengiama virš grebėstų ir kartelių arba medinių tašelių. Atstumas tarp jų – 250...350 mm.

4. Nendrės šienaujamos žiemą nuo ledo specialiais kombainais. Po to specialiomis karšimo šukavimo mašinomis sulyginamos ir surišamos į pėdus apie 250 mm storio. Svarbu užtikrinti, kad kiekviename pėde apatiniai nendrių galai būtų gerai išlyginti. Pėdai sandėliuojami rietuvėse, apsaugant jas nuo kritulių (2 pav.).

2 pav. Nendrių sandėliavimas

5. Stogo dengimas prasideda nuo vieno karnizo dengimo kampo ir tęsiasi dviem kryptimis – link karnizo vidurio ir aukštyn, link kraigo, kol bus suformuotas karnizo kampas (3 pav.). Analogiškai formuojamas kitas kampas. Po to baigiama dengti pirmą karnizo eilę.

6. Surišti nendrių pėdai virve arba 1,2 mm nerūdijančia viela pririšami prie grebėstų, o jų ankstesnis surišimas paleidžiamas (4 pav.).

7. Pirmą rankomis, po to įrankiu nendrių galai sulyginami, pradedant formuoti būsimąjo stogo paviršių (5 pav.).

8. Tarpai tarp pririšamų pėdų kruopščiai užpildomi nendrėmis (6 pav.). Jų apatiniai galai sulyginami su jau pririštų nendrių galais.

9. Kitos eilės nendrių pėdai paguldomi ant jau padengtų eilių, prispaudžiami 6 mm viela ir aprišami (anksčiau prispaudimui buvo naudojama medinė kartis). Naujai klojamų nendrių apatiniai galai išlyginami pagal jau formuojamą stogo plokštumą ir suspaudžiami į šoną (kampu link). Kad nustojus spausti nendrės neišsiskleistų, sukalami metaliniai kabliai (7 pav.). Nendrių galai vėl išlyginami.

10. Stogo paviršius formuojasi iš paklotų nendrių galų. Todėl daugiausiai dėmesio turi būti skiriama galų išlyginimui ir šukavimui. Neleidžiama, kad po klojimo stogo paviršiuje pasiliktų įvairių nelygumų (ypatingai nepageidautini įdubimai), nes jie sunkiai pašalinami.

11. Galimas įvairus nendrinė stogų kraigų įrengimas:

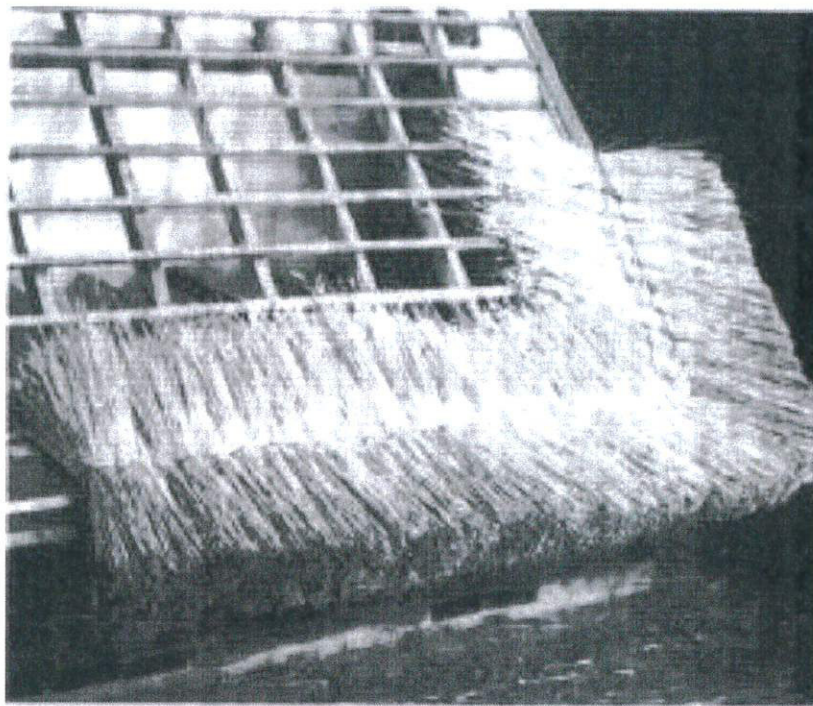
11.1. kraigas formuojamas iš horizontaliai paguldytų stipriai surištų nendrių pėdų (8 pav.), virš kurių perpinamos abiejų šlaitų viršutinės eilės nendrės (9 pav.). Po to kraigo zona padengiama papildomu nendrių sluoksniu. Šiame sluoksnyje nendrės klojamos ant stogo plokštumos. Jų kraštai gali būti dailiai apipjauti (10 pav.). Pats kraigas uždengiamas perlenktomis per jį nendrėmis (11 pav.);

11.2. kraigas užbaigiamas čerpėmis (12 pav.).

12. Stogo paviršius galutinai išlyginamas nupjaunat visus nelygumus (13 pav.).

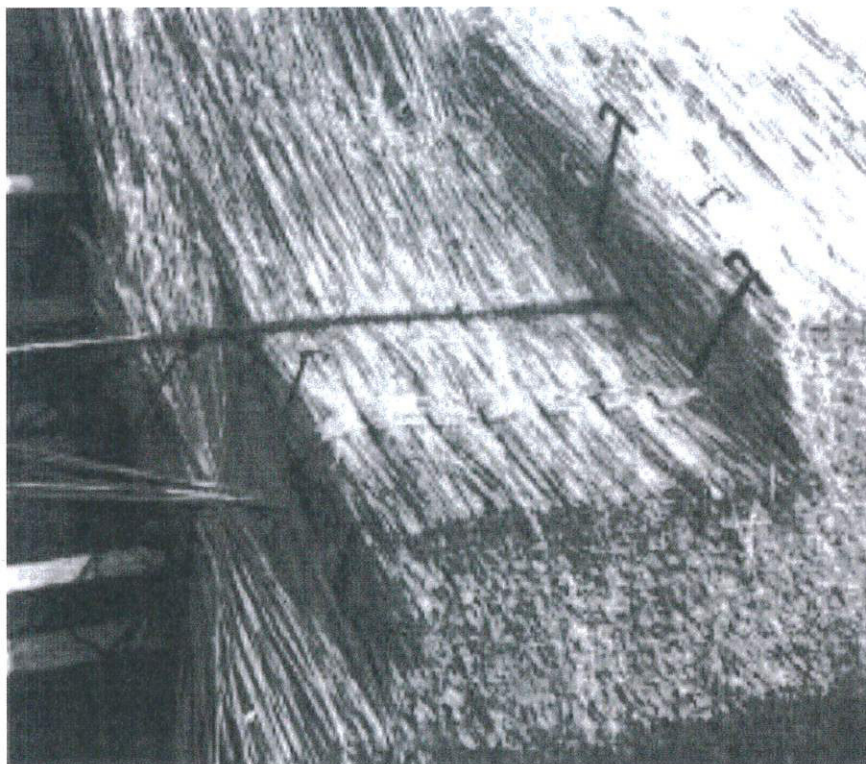
13. Įrengto stogo paviršius atrodo šiurkštus, matosi tik nendrių galai (14 pav.).

14. Nendrinių stogų įrengimui naudojamas standartinis dailidės įrankių komplektas ir specialūs įrankiai, pateikti 15 paveiksle.

3 pav. Pirmo karnizinio kampo formavimas

6 pav. Tarpų tarp pėdų užkamšymas nendrėmis

7 pav. Sutankintų nendrių juostų sutvirtinimas metaliniais kabliais

8 pav. Ant kraigo guldomas surištas nendrių pėdas